

Till

Lagförslag om miljöskadeavgifter – remiss 25 januari 2024

Utkast till promemoria om republikens presidents förordning om skötseln på Åland av uppbärande av miljöskadeavgifter

1. Systemet med överenskommelseförordningar

Bestämmelser om fördelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan riket och landskapet Åland finns i självstyrelselagen för Åland (FFS 1144/1991). Lagen utgår från principen att behörigheten i förvaltningsärenden följer lagstiftningsbehörigheten. Kostnadsansvaret följer förvaltningsansvaret, om inte något annat föreskrivs.

I 32 § i självstyrelselagen föreskrivs om ett system enligt vilket uppgifter som hör till riksförvaltningen för viss tid eller tills vidare kan överföras på en landskapsmyndighet. På motsvarande sätt kan uppgifter som hör till landskapsförvaltningen överföras på en riksmyndighet. Överföringen sker genom förordning och med samtycke av Ålands landskapsregering. En överenskommelseförordning kan sägas upp ensidigt.

Enligt 32 § 3 mom. i självstyrelselagen utfärdas överenskommelseförordningar av republikens president. Över ett förslag till överenskommelseförordning ska alltid utlåtande begäras av Ålandsdelegationen.

2. Lagstiftningsbehörighet

Med stöd av 18 § 10 punkten i självstyrelselagen för Åland hör frågor som gäller miljövård till landskapets lagstiftningsbehörighet. Frågor om system för ersättning av miljöskador hör således till landskapets behörighet.

3. Nuläge och behovet av en överenskommelseförordning

Lagen om miljöskadefonden (FFS 1262/2022) träder i kraft den 1 januari 2025. Ett lagförslag om att lagen även ska tillämpas på Åland till den del den innehåller bestämmelser om miljöskadeavgifter är under behandling. I lagförslaget anges att avsikten är att avgiftsmyndighetens uppgifter ska föras över till samma riksmyndighet som är avgiftsmyndighet i riket, dvs. närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten. Även i proposition 183/2022 om lagen om miljöskadefonden anges det som ett arrangemang. Under beredningen av propositionen fördes omfattande diskussioner mellan miljöministeriet och landskapsregeringen om systemet för miljöskadefonden.

4. Det huvudsakliga innehållet i förslaget till förordning

I överenskommelseförordningen anges att Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighets förvaltningsuppgifter enligt 3 § i landskapslagen om tillämpning av lagen om miljöskadefonden överförs på närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten. Det är uppgifterna för avgiftsmyndigheten enligt lagen om miljöskadefonden.

I 2 § anges att miljöskadeavgifterna som uppburits enligt landskapslagen om tillämpning av lagen om miljöskadefonden ska betalas till miljöskadefonden. Det är en ändamålsenlig lösning för de uppburna miljöskadeavgifterna på Åland. I lagen om miljöskadefonden anges i 13 § att den skadelidande har motsvarande rätt till ersättning ur miljöskadefonden för skada som orsakats i landskapet Åland. En liknande bestämmelse finns i 15 § att myndig-

heter har motsvarande rätt till ersättning ur miljöskadefonden för kostnader för bekämpning och återställande som orsakats i landskapet Åland.

5. Beredningen av förslaget

Under beredningen av förslaget vid landskapsregeringen har ett utkast till en ny överenskommelseförordning skickats till ... och ...

6. Ekonomiska konsekvenser

Förordningen medför inga kostnader för staten eller landskapet Åland, då avsikten enligt proposition 183/2022 är att miljöskadefonden ska ersätta kostnaderna för uppbärande av miljöskadeavgifter.

7. Ikraftträdandet

Det är angeläget att överenskommelseförordningen träder i kraft samtidigt med landskapslagen (:) om tillämpning av lagen om miljöskadefonden.

Förordningstext

REPUBLIKENS PRESIDENTS FÖRORDNING om skötseln på Åland av uppbärande av miljöskadeavgifter

I enlighet med republikens presidents beslut föreskrivs med stöd av 32 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991), sådan paragrafen lyder delvis ändrad i lagarna 1556/1994 och 68/2004, samt med samtycke av Ålands landskapsregering:

1 §

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten sköter på Åland de uppgifter som enligt 3 § i landskapslagen om tillämpning av lagen om miljöskadefonden (Ålands författningssamling 202X:XX) ska skötas av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

2 §

Miljöskadeavgifterna som uppburits enligt landskapslagen om tillämpning av lagen om miljöskadefonden ska betalas till miljöskadefonden.

3 §

Landskapet Åland svarar för eventuella kostnaderna för de uppgifter som avses i 1 § enligt vad Ålands landskapsregering och miljöministeriet avtalar.

4 §

Denna förordning träder i kraft den månad 202X.

Helsingfors den xx månad 202X

Republikens president

minister